

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Методологія проведення наукових досліджень
(обов'язковий ОК)
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньо-наукової програми

Фінанси, банківська справа та страхування
(назва)

за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр, назва)

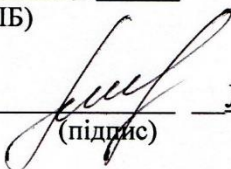
на III (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

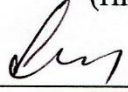
Розробник: В. Фед Борисова В.А. д.е.н., професор, професор кафедри
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)
фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від <u>04.06.2024</u> № <u>23</u>
	Завідувач кафедри <u>Гесенко М.М.</u> (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Гесенко М.М.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Лищенко М.О.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Гесенко М.М.
(ПІБ)
 Самощкіна І.Д.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Н. Бар (Надія Борисівна)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.06 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Методологія проведення наукових досліджень		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту		
3.	Статус ОК	<u>Обов'язковий</u>		
4.	Програма/Спеціальність (програми)	Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна 2 семестр, 14 тижнів		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		Денна/ 20/	Денна/ 20/	Денна 50
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Борисова Вікторія Анатоліївна, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 406а		
11.1	Контактна інформація	vikibor@ukr.net		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент "Методологія проведення наукових досліджень" посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і буде корисна майбутнім фахівцям при формуванні у них системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо основних аспектів організації наукового пошуку й набуття здобувачем основних компетенцій щодо проведення освітньо-наукової діяльності. Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, від формулювання проблеми та пошуку необхідної інформації – до організації та оформлення результатів проведеного дослідження. У результаті опанування дисципліни аспіранти повинні уміти аналізувати наукову літературу, висвітлювати результати досліджень у відповідних звітах, статтях, тезисах, зокрема творчо мислити, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, уміти аналізувати й прогнозувати розвиток подій, самостійно опановувати світоглядні парадигми. Також аспіранти будуть підготовлені до самостійного виконання та оформлення дисертаційної роботи.		
13.	Мета освітнього компонента	Полягає у набутті студентами-здобувачами ступеня доктора філософії базових знань з методології, методики та організації наукової діяльності для забезпечення їхньої професійної підготовки у якості науковців; а також формуванні компетентностей у проведенні самостійних кваліфікованих та цілком оригінальних наукових досліджень, прийнятті обґрунтованих рішень щодо обрання відповідного дослідницького інструментарію та шляхів розв'язання науково-прикладних завдань, які виникають під час розробки тієї чи іншої проблеми, а також оволодіння понятійно-		

		категоріальним апаратом загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, вироблення необхідних вмінь та навичок продукування нових ідей у відповідних галузях дослідження.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Роль дисципліни в структурі навчального плану здобувачів рівня PhD висока, оскільки здобувач повинен бути підготовлений до ефективної професійної науково-дослідної, педагогічної та аналітичної діяльності у визначеній обраній галузі. Основними видами його діяльності є: проведення наукових та прикладних досліджень, викладання дисциплін, що відносяться до наукового напрямку, ведення аналітичної та консультативної роботи в галузі, формування та виконання наукових проектів, управління ними.
15.	Політика академічної доброчесності	Прослуховуючи цей курс, здобувачі погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності: - розв'язувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; - надавати для оцінювання лише результати власної роботи; - робити посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надавати достовірну інформацію про результати власної– навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; - не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити/покращити результати інших здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; - ні в який спосіб не публікувати відповіді на питання, що ставляться в рамках навчальної дисципліни для оцінювання
16.	Посилання на курс у системі Moodle	знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/index.php?categoryid=63

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН			
	ПРН ₃	ПРН ₄	ПРН ₅	
ДРН 1. Розуміти сутність науки і наукових досліджень, вміти диференціювати елементи наукового знання, усвідомити функції науки в сучасному суспільстві, володіти категоріальним апаратом.	x			Тест множинного вибору
ДРН 2. Вміти ідентифікувати предмет і об’єкт наукового дослідження. Знати класифікацію і володіти спектром методів наукового дослідження. Диференціювати стадії наукового дослідження.	x		x	Індивідуальне завдання
ДРН 3. Формувати програму наукового дослідження. Диференціювати етапи наукового дослідження. Знати визначальні риси основних видів наукових робіт. Володіти спектром параметрів успішного проведення наукового дослідження.		x		Індивідуальне завдання
ДРН 4. Використовувати повний спектр джерел інформації в наукових дослідженнях. Володіти методикою пошуку джерел наукової інформації. Аналізувати, інтерпретувати та узагальнювати наукову інформацію. Володіти типовими методами досліджень.	x	x		Індивідуальне завдання Аналітичний огляд з презентацією
ДРН 5. Вміти оформити наукову роботу. Застосовувати науковий стиль. Формувати бібліографічний опис джерел наукової роботи. Скласти список використаних джерел. Володіти методикою перевірки тексту на унікальність.			x	Тест множинного вибору

ПРН₃. Узагальнювати наукові дослідження у фінансах, банківській справі і страхуванні, виділяти не вирішену частину проблеми та синтезувати нові наукові положення та ідеї поєднуючи фінансову теорію та емпіричні докази.

ПРН₄. Інтегрувати отримані результати дослідження у логічні структури для вирішення теоретичних і практичних проблем у спеціалізованій сфері фінансів та/або навчанні відповідно до теми власного дослідження.

ПРН₅. Самостійно обирати та використовувати методи дослідження (економетрії, статистики, моделювання тощо), релевантні до наукового завдання у спеціалізованій сфері дослідження, аргументовано та доброчесно формувати висновки.

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК)

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з / семін.з	Лаб. з.		
Тема 1. <i>Роль і завдання науки в сучасних умовах, організація наукової діяльності в Україні.</i> 1. Поняття, функції і значення науки. 2. Структура науки як системи знань. 3. Класифікація наук. 4.Організація науки та наукових досліджень в Україні.	2	-		4	4,9,11,18,26,
Тема 2. <i>Поняття наукового дослідження, вимоги до наукового дослідження, види наукових досліджень.</i> 1. Основні ознаки наукового дослідження. 2. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження. 3. Вимоги до визначення наукових досліджень. 4. Основні види наукових досліджень. 5. Класифікація наукових досліджень.	2	2		5	2, 3, 26
Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення наукової роботи.</i> 1. Сутність і види науково-технічної інформації. 2. Методи пошуку і збору наукової інформації. 3. Аналіз та інтерпретація інформації. 4. Організація роботи з науковою літературою. 5. Форми обміну науковою інформацією.	2			4/	1, 2, 3, 4, 9, 10
Тема 4. <i>Методологія наукових досліджень та її види.</i> 1. Методологія дослідження (фундаментальна, філософська загальнонаукова). 2. Загальнонаукові принципи дослідження. 3. Конкретно наукова методологія. 4. Методи і техніка дослідження.	2/	2/		5	2,3,4,9,26,27
Тема 5. <i>Методи наукового дослідження.</i> 1. Класифікація методів наукового дослідження. 2. Теоретичні методи наукового дослідження (поняття, роль і завдання). 3. Емпіричні методи наукового дослідження (поняття, роль і завдання). 4. Загально-логічні методи досліджень.	2	2/		5	2,3,4,9,11
Тема 6. <i>Форми відображення результатів наукових досліджень.</i> 1. Форми викладу матеріалів дослідження та наукові видання. 2.Зміст та особливості оформлення монографічної продукції. 3.Зміст та особливості оформлення наукової статті. 4.Зміст та особливості оформлення тез і матеріалів доповідей. 5.Зміст та особливості оформлення наукового звіту. 6.Реферативний виклад матеріалу.	2/	2/		4/	2,3,4,6,8,26,27, 28

Тема 7. Особливості підготовки статей для публікації у виданнях, проіндексованих у Scopus та Web of science. 1. Забезпечення методологічної вивірності наукового тексту у процесі публікації у провідних наукових видання (індексованих у міжнародних наукометричних базах). 2. Особливості структури статей у виданнях, проіндексованих у Scopus та Web of science. 3. Пошук періодичних видань для публікації та перевірка їх на предмет індексованості. 4. Етапи підготовки, подання й проходження процедур рецензування статей. 5. Застосування інструментів економікоматематичного моделювання для підвищення якості статей.	1	1		4/	7,8,12,16,19,21
Тема 8. Структура дисертаційного дослідження. 1. Основні поняття наукового дослідження. 2. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. 3. Формулювання і затвердження теми дисертаційного дослідження. 4. Організація роботи над дисертацією. 5. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. 6. Написання огляду літератури до дисертації. 7. Виклад змісту та структура дисертації. Вступ до дисертації. 8. Основна частина дисертації. Висновки до дисертації. Список використаної літератури. 9. Представлення текстового матеріалу. Рубрикація тексту.	1			57	2,9,11,14
Тема 9. Оформлення дисертаційного дослідження. 1. Мова і стиль викладу матеріалу. Пунктуація, синтаксичне оформлення речень. 2. Технічні характеристики дисертації. Заголовки структурних частин дисертації. Умовні позначення. Рівняння та формули. Оформлення ілюстрацій і цифрового матеріалу. 3. Правила цитування та посилань. 4. Оформлення списку використаної літератури та додатків.	1			5	2,6,7,14,16
Тема 10. Підготовка дисертаційного дослідження до захисту. 1. Проведення попередньої експертизи на кафедрі. 2. Оформлення довідок доопрацювання, витягу з засідання кафедри. 3. Подання дисертації до спеціалізованої вченої ради. 4. Документи, необхідні для подання дисертації у спеціалізовану вчену раду. 5. Опонування дисертаційного дослідження.	1			4	2,14,15,16
Тема 11. Академічна доброчесність як виклик часу. 1. Поняття чесності, доброчесності, академічної доброчесності. Відкритий доступ як засіб сприяння академічній доброчесності.	1			5	1,6,8

2. Академічна доброчесність викладачів та студентів. 3. Види порушень академічної доброчесності. 4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. 5. Органи контролю за дотриманням академічної доброчесності					
Тема 12. Плагіат як прояв не доброчесності. 1. Попередження плагіату в освітньому процесі. 2. Перевірка, виявлення плагіату та його усунення. 3.Порядок розгляду факту академічного плагіату та застосування дисциплінарних стягнень. 4. Запобігання плагіату.	1	1		4	1,6,8
Всього	20	20		50	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
<i>ДРН 1.</i> Розуміти сутність науки і наукових досліджень, вміти диференціювати елементи наукового знання, усвідомити функції науки в сучасному суспільстві, володіти категоріальним апаратом.	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань.	6	Самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу.	10
<i>ДРН 2.</i> Вміти ідентифікувати предмет і об'єкт наукового дослідження. Знати класифікацію і володіти спектром методів наукового дослідження. Диференціювати стадії наукового дослідження.	Перевернутий клас, метод кейсів (case study), консультації викладача.	7	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань.	11
<i>ДРН 3.</i> Формувати програму наукового дослідження. Диференціювати етапи наукового дослідження. Знати визначальні риси основних видів наукових робіт. Володіти спектром параметрів успішного проведення наукового дослідження.	Мультимедійна лекція, консультації викладача, обговорення актуальних питань.	8	Персоналізоване навчання, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань.	11
<i>ДРН 4.</i> Використовувати повний спектр джерел	Перевернутий клас, навчання через дію,	7	Самостійна робота з підручником,	11

інформації в наукових дослідженнях. Володіти методикою пошуку джерел наукової інформації. Аналізувати, інтерпретувати та узагальнювати наукову інформацію. Володіти типовими методами досліджень.	консультації викладача, тематична дискусія.		навчання через дослідження.	
ДРН 5. Вміти оформити наукову роботу. Застосовувати науковий стиль. Формувати бібліографічний опис джерел наукової роботи. Скласти список використаних джерел. Володіти методикою перевірки тексту на унікальність.	Мультимедійна лекція, «круглий стіл», «мозгова атака», тематична дискусія.	8	Самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу.	11
<i>Всього годин</i>		36		54

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання:

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 4 тижні
2.	Виконання індивідуального завдання	25 балів / 25%	На 8 тижні
3.	Аналітичний огляд з презентацією	25 балів / 25%	На 10 тижні
4.	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 12 тижні
5.	Усна співбесіда (залік)	30 балів / 30 %	На 14 тижні

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
Тест множинного вибору	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
	<11 балів	11-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
Виконання індивідуального завдання	Незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу), недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація, презентація відсутня або подана	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору, презентація є змістовною,	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції.

		поверхнево. Опрацьована лише література, що рекомендована викладачем.	послідовною. Опрацьована література лише рекомендована викладачем.	
Аналітичний огляд з презентацією	<11 балів	11-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Усна співбесіда (залік)	<18 балів	18-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
	<60% правильних відповідей, проблемні завдання не виконано	60-74 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано частково	75-89 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з незначними неточностями.	90-100 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з повними аргументованими відповідями.

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в Google Forms	На кожному практичному занятті (вступний контроль)
2	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання	Протягом 3 тижня
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією	Протягом 5 тижня
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання	Протягом 8 тижня
5	Письмовий тест з елементами проблемних завдань	Протягом 11 тижня

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету : Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О.В. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.
5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
6. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016.
7. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.

6.2 Додаткові джерела:

8. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
9. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид.. К. : Алерта, 2019. 492 с.
10. Шишкіна Є.К., Носирєв О.О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків: Діса плюс, 2014. 200 с.
11. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. Dreamtech Press, 2019. 272 p.
12. Barbara J. Hoogenboom, Robert C. Manske. HOW TO WRITE A SCIENTIFIC ARTICLE. Int J Sports Phys Ther. 2012 Oct; 7(5): 512–517. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3474301/?report=classic>
13. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Харк. Держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.
14. Підготовка і захист дисертації на здобуття наукового ступеня у галузі технічних наук: Інформ.-довідк. посіб. / Автори-упорядники: д-р техн. наук, проф. В. С. Моркун, д-р техн. наук, проф. М. І. Ступнік, канд. техн. наук В. В. Тронь. Кривий Ріг, 2019. 110 с.

6.3 Законодавчі акти:

15. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>.
16. Вимоги до оформлення дисертації, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
17. Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 № 2145-VIII. Стаття 42. Академічна доброчесність URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3#Text>.
18. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 18.04.2021 № 848-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
- 19. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ МОН України від 23 вересня 2019 р. № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

6.4 Інформаційні ресурси:

20. Актуальний перелік наукових фахових видань України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>
21. Актуальні проіндексовані у наукометричній базі Scopus журнали та видання. URL: <https://www.scopus.com/sources?zone=TopNavBar&origin=NO%20ORIGIN%20DEFINITION>
22. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
23. Законодавство України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
24. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
25. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

6.5 Міжнародні спеціалізовані пошукові системи

<http://info.studyweb.com> – спеціалізована система пошуку ресурсів з питань освіти

<http://infomine.ucr.edu> – віртуальна бібліотека електронних видань

http://searchenginewatch.com/links/Specialty_Search_Engines – каталог спеціалізованих пошукових машин

<http://www.sciseek.com> – пошук наукової інформації Українські спеціалізовані пошукові системи

<http://meta-ukraine.com/> Мета – це українська пошукова система з широкою системою пошуку різноманітних тем, в тому числі є підбірка електронних словників.

6.7 Англомовні пошукові системи

<http://www.yahoo.com/> – англомовна пошукова система має найбільш розвинену структуру каталогів і різних сервісів. Сотні тисяч різних Internet-ресурсів впорядковуються вручну за 14 основними рубриками, кожна з яких має кілька підрубрик з більш вузькою тематикою.

<http://www.lycos.com/> – до складу Lycos входять величезна база даних з числом URL вище за 66 млн. Ця пошукова система (англомовна) містить різноманітну цікаву інформацію, у тому числі новини, огляди вузлів, посилання на популярні вузли, карти міст, а також засоби для пошуку адрес різних осіб і пошуку веб-зображень і звукових кліпів.